

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-12 ta' Marzu, 2007

Citazzjoni Numru. 568/2001/1

Carmel Saliba u martu Maria Dolores Saliba.

-vs-

Avukat Ġenerali għall-Gvern ta' Malta.

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ipprezentat fis-6 ta' April, 2001 li permezz tiegħu r-rikorrenti ssottomettew:

Illi kif jirriżulta mis-sentenza tal-Qorti Kriminali (Dokument "A" anness) tat-8 ta' Jannar, 2001, l-esponenti flimkien ma' ko-akkużati oħra, fuq ammissjoni ġie misjub ħati tal-akkużi dedotti kontrih, reati kontemplati fl-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi, Kap 101, ġie kkundannat piena karċerarja u pekunjarja u inoltre l-Qorti ordnat il-konfiska tal-oġġetti kollha

Pagna 1 minn 7

Qrati tal-Gustizzja

esebiti.

Illi fost l-oġġetti esebiti hemm karozza Ford Sierra, numru tar-registrazzjoni EAI-042, li hi proprjeta' tal-esponenti, konjuġi Saliba, u *mobile phone*.

Illi din il-karozza ġiet akkwistata fl-1992 u ċertament ma ġietx mixtrija bi profitt jew dħul mill-għemil ta' xi reat taħt il-Kap 101.

Illi inoltre, ġew maqbuda b'sekwestru ġenerali s-segweni proprjetajiet tal-konjuġi Saliba:-

1. Id-dar "White Lily", New Street in St. Anthony Street, Żabbar;
2. biċċa art ta' ċirka tlieta u għoxrin pied b'ħamsa u għoxrin pied (23 X 25) li tinstab fi Triq il-Hortan kantuniera ma' Triq Salvu Buhagiar, Marsascalea;
3. vann Toyota numru tar-registrazzjoni JBA-335;
4. vann Peugeot numru DAL-975.

Illi kif ser jirriżulta aħjar waqt it-trattazzjoni tal-kawża, l-oġġetti fuq imsemmija, mobbli u immobbli, proprjeta' tal-konjuġi Saliba, konfiskati bis-sentenza fuq ċitata u maqbuda bis-sekwestru ġenerali fil-proċeduri kriminali, nextraw minnhom bi flushom, u mhux bi profitt dirett jew indirett, minn għemil ta' xi reat taħt l-Ordinanza, u fit-termini tal-Artikolu 22C (1) tal-Kap 101.

Għaldaqstant l-esponenti jitlob bir-rispett, li in vista tal-premess, dina l-Qorti jogħgobha;

1. tiddikjara li l-oġġetti fuq imsemmija, kemm dawk konfiskati mis-sentenza, kif ukoll dawk milquta bis-sekwestru ġenerali huma proprjeta' tal-esponenti, u ma

nxtrawx bi profitt jew dñul mir-reati kontemplati fil-Kap 101;

2. konsegwentement tordna r-revoka tal-ordni tal-konfiska, kemm tal-oġġetti esebiti, kif ukoll dawk milquta bis-sekwestru ġenerali; u

3. tagħti kull provvediment li jidhrilha xieraq u opportun biex l-esponenti jergġu jigu formalment rikonoxxuti l-leġittimi proprjetarji ta' l-oġġetti fuq imsemmija.

Bl-ispejjeż.

Rat ir-risposta ta' l-intimati l-Avukat Ġenerali u tal-Kummissarju tal-Pulizija pprezentata fit-2 ta' Mejju, 2001 li permezz tagħha esponew bir-rispett;

Illi r-rikors promotur jikkontjeni ħafna allegazzjonijiet rigward il-provenjenza tal-flus li bihom allegatament ir-rikorrenti xtraw il-proprjeta' konfiskata.

Iżda dawn jibqgħu biss allegazzjonijiet in kwantu mentri l-ligi tipprovdi li r-rikorrenti għandhom b'sostenn tat-talba tagħhom jehmżu mar-rikors id-dokumenti kollha produċibbli u għandhom jagħtu l-ismijiet tax-xhieda kollha li jkun fi ħsiebhom igibu u jgħidu dwar kull wieħed il-prova li jkunu bi ħsiebhom jagħmlu minn dan kollu r-rikorrenti m'għamlu xejn.

Illi fi kwalunkwe każ it-talbiet kollha tar-rikorrenti għandhom jigu respinti in kwantu l-oġġetti kollha konfiskati in forza tas-sentenza msemmija nxtraw minn profitti jew dñul mill-għemil ta' reat taħt il-Kap. 101.

Salv risposti oħra ulterjuri permessi mil-ligi.

Rat l-atti proċesswali nkluzi l-verbali tas-seduti li nżammu quddiem l-Assistenti Ġudizzjarji.

Ikkunsidrat;

Illi r-rikorrenti qed jitolbu ir-rilaxx tal-proprjetajiet tiegħu msemmija wara li dawn ġew konfiskata mill-Pulizija in segwitu għal proċeduri kriminali li kienu saru fil-konfront tar-rikorrenti u oħrajn, fosthom żewġ uliedhom. Huwa kien ammetta l-akkużi u ġie kundannat permezz tas-sentenza mogħtija mill-Qorti Kriminali fit-8 ta' Jannar, 2001.

Il-proċeduri odjerni għalhekk qed isiru ai termini tal-Kapitlu 101 tal-liġijiet ta' Malta.

Ir-rikorrenti kienet xehedet fit-22 ta' Frar, 2002 fejn qalet li l-vettura Fors Sierra kienu xtrawha fl-1992 permezz ta' *hire purchase agreement* ma' Gasan Enterprises Limited (Dok. "DS1"); id-dar fejn joqgħodu u cioe' White Lily, New Street in St. Anthony Street, Haż Żabbar kienu xtrawha fl-1988 (Dok. "CD2") – fil-fatt kienu xtraw l-art u bniha r-rikorrenti li huwa raġel tas-sengħa. Kienu ssellfu tlett elef Lira Maltin (Lm3,000) mill-Bank. (Dok. "CD3"). L-art imsemmija fir-rikors kien xtraha r-rikorrenti u kellu jagħti d-dettalji huwa stess fil-waqt illi ppromettiet illi tesebixxi dokumenti dwar il-vettura Punto, qalet li l-vann Peugeot kien ilu għandhom xi għoxrin (20) sena.

Ir-rikorrenti xehed fl-14 ta' Jannar, 2003 u kkonferma dak li qalet martu fir-rigward tal-Ford Sierra u l-Peugeot li qal li xtrah fl-1984 bil-prezz ta' tlett elef Lira Maltin (Lm3,000). It-Toyota kien xtrah wara iżda kien ilu sitt snin għandu u xtrah ġdid sitt elef u ħames mitt Lira Maltin (Lm6,500). Ikkonferma li d-dar kien bniha hu wara li xtraw l-art. L-art indikata fir-rikors xtraha fl-1994 bil-prezz ta' erbat elef u ħames mitt Lira Maltin (Lm4,500). Laħaq bena xi *garages* fuqha. Qal li huwa kellu disgħa u ħamsin (59) sena u kien ilu jaħdem minn meta kellu erbatax (14) il-sena u mill-1981 ħadem dejjem għal rasu.

Ir-rikorrenti reġgħet xehdet a fol 32 tal-proċess fejn esebiet xi dokumenti fosthom il-kuntratti tax-xiri tal-plot fejn bnew darhom fl-1988; il-kuntratt li sar fl-1990 li bih issellfu tlett elef

Lira Maltin (Lm3,000) biex bnew id-dar; il-kuntratt fl-1994 fejn xtraw l-art Marsascalea. Esebiet ukoll kopji tar-*returns* tal-*income tax* għas-snin 1992 sal-1997. Żewġha imbagħad esebixxa numru ta' kuntratti (tmienja u tletin) li jibdew mill-1970 u jibqgħu sejrjn sa l-1994 li jirrigwardjaw diversi bejgħ u xiri li kien għamel.

Ġiet imħarrka u tat ix-xhieda tagħha l-Avukat Dottor Veronica Aquilina li esebiet estratt mir-relazzjoni tagħha quddiem il-Qorti tal-Maġistrati fejn irrelatat dwar il-proprijeta' tal-imputati. Jirriżulta wkoll li r-rikorrenti kellxu xi vetturi oħra li pero' illum huma *scrapped* u baqgħalu tlieta u cioe dawk imsemmija fir-rikors. Ġew ukoll esebiti kambjali da parti tar-rikorrenti li jirreferu għall-ħlasijiet li kellhom jagħmlu bħala ħlas għat-Toyota b'effett mit-28 ta' Diċembru, 1997 u t-28 ta' Awwissu, 1998 (fol 74). L-att ta' l-akkuża gie esebiti a fol 81 tal-proċess.

Xehed l-Ispettur Harrison li mexxa l-investigazzjonijiet u għamel l-arresti. Qal li s-Sierra tirriżulta li nxtrat mir-rikorrenti fl-1995 u ġiet konfiskata għaliex intużat fit-traffikar. Rigward id-dar tar-rikorrenti qal li d-droga kienet tittieħed hemmhekk kieku ma ġietx interċettata u wieħed mill-garaxxijiet kien jintuża biex titpogġa l-*speed boat* fih. Qal li t-Toyota ma ġietx elevata iżda ntlaqtet mis-sekwestru ordnat mill-Qorti u ma nstabet ebda droga fiha. Fir-rigward tal-Peugoet din inxtrat mir-rikorrent fl-1985. PC Borg xehed a fol 139 tal-proċess u qal li kien ra lil xi ħadd joħroġ *speed boat* minn wieħed mill-*garages* fi Triq Salvu Buhagiar, Wied il-Għajn.

Ir-rikorrenti ammetta l-akkużi quddiem il-Qorti Kriminali iżda meta xehed qal li ma kienx jaf li uliedu kien jittraffikaw id-droga u ċaħad li huma kienu jistotjawha d-dar. Meta mar magħhom qabel ma ġew arrestati qalulu li kienu qed idaħħlu d-deheb bil-kuntribandu. Qal li uliedu qalulu li kienu ġew mhedda u kien ammetta l-akkuża quddiem il-Qorti biex ma jzidx spejjeż.

Il-liġi imsemmija tagħti fakolta' permezz ta' l-Artiklu 22Ċ lill-

persuna misjuba ħatja, jew it-terza persuna msemmija fil-paragrafu (d) tal-artiklu 22 3A biex tibda azzjoni għal dikjarazzjoni li xi proprjeta' jew kull proprjeta' mobbli jew immobbli hekk konfiskata ma tkunx profit jew dħul mill-għemil ta' xi reat taħt din l-Ordinanza, lanqas proprjeta' akkwistata jew miksuba, direttament jew indirettament minn jew peremzz ta' xi profitti jew dħul bħal dawk.

Il-Qorti tirrileva li f'kaz bhal dan huwa r-rikorrenti illi għandu jipprova dak li qed jallega u cioe' li l-proprjeta' konfiskata mhux derivanti mill-attivitá' kriminali in kwistjoni. Naturalment billi f'dan il-każ ir-rikorrenti hija l-persuna misjuba ħatja irid jipprova li xtraha minn mezzi independenti mill-attivitá' kriminali.

Il-Qorti tħoss li b'eċċezzjoni tal-vettura Toyota ir-rikorrenti għamlu prova suffiċjenti li l-proprjetajiet imsemmija akkwistawhom b'xogħlhom u snin qabel ir-rikorrenti ġie arrestat u kwindi kkundannat għar-reat in kwistjoni. Infatti l-att ta' l-akkuża jispeċifika li l-akkuża tirreferi għaž-żmien sentejn qabel Lulju 1999 u kwindi Lulju 1997. Ma hemmx kwistjoni li l-proprjeta' immobbli inxtrat snin twal qabel kif ukoll il-vetturi msemmija – dejjem eċċetto t-Toyota li nxtrat fl-1997. L-initmati pero' qed isostnu li l-proprjetajiet immobbli ntuzaw biex tiġi maħżuna d-droga u kwindi jaqgħu taħt l-artiklu 23 tal-Kodiċi Kriminali u cioe' li jirrigwardja l-konfiska tal-*corpus delicti* u kwindi ma jaqax taħt l-artiklu 22 (Ċ) tal-Kapitlu 101.

Il-Qorti ma tħossx li għandha tapplika l-piena tal-konfiska r-rigward tad-dar residenzjali għaliex għalkemm hu probabbli li kien hemm xi drabi li xi ħadd mill-akkużati bir-reat ħa xi droga hemmhekk, dan kien għaliex huma kienu jabitaw hemmhekk u b'daqshekk ma jfissirx li allura din saret *corpus delicti*. Jekk dan ġara xi drabi (u l-Qorti ma tħossx li dan ġie ppruvat fil-kors tal-provi) wieħed ma jistax allura japplika piena daqshekk ħarxa meta anke fi

Kopja Informali ta' Sentenza

kliem is-sentenza tal-Qorti Kriminali sehem ir-rikorrenti f'din il-kawża kien wieħed *marginali*.

Fir-rigward ta' l-art f'Marsascalea jidher li fuqha kienu nbnew xi *garages* u f'wieħed minnhom kienet tinżamm l-*ispeed boat* li fuqha kienet tingieb id-droga. Jidher ukoll mill-istqarija ta' Aldo Saliba li fil-fatt ġie li nżammet id-droga fih, u għalhekk l-oġġezzjoni tal-intimati hija ġustifikata.

Fir-rigward tat-Toyota kif ġia' ingħad jidher li din ġiet akkwistata fl-1997 u kwindi entro' l-perjodu in kwistjoni u għalhekk ir-rikorrenti kellu jipprova li xtrah minn mezz tiegħu. Il-Qorti tħoss li r-rikorrenti ma pprovax li l-flus biex xtrah ma ġabhomx mid-droga. Ma hemmx problemi fir-rigward tal-Vann Peugeot illi anke l-intimati jirrikonoxxu li kien ilu żmien twil għand ir-rikorrenti u ma ġiex użat fit-traffikar tad-droga. Dan ma jistax jingħad fir-rigward tal-Ford Sierra għaliex effettivament meta ġew arrestati l-akkużati, kienet qed tintuża appositament għal ġarr tad-droga iżda f'kull każ ir-rikorrenti ma għamel ebda talba fir-rigward.

Għal dawn il-motivi l-Qorti tilqa' t-talba tar-rikorrenti fir-rigward tal-Vettura Peugeot numru DAL-975 u d-dar 'White Lily', New Street in St. Anthony Street, Żabbar; iżda tiċhad it-talbiet tagħhom fir-rigward tal-proprjeta' immobbli f'Marsascalea u l-vettura Toyota indikati fir-rikors. L-ispejjeż kollha tal-kawża jithallsu mir-rikorrenti.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----